

Mål och budget 2022

med ekonomisk ram 2023-2026

Regionfullmäktige 23 juni 2021

Innehåll

Budget när vi rustar för en ny tid	4
Syftet med Mål och budget	7
Utgångspunkter	7
Förutsättningar för verksamhetens genomförande	8
Ekonomiska förutsättningar	8
Resultatbudget 2022 med ekonomisk plan 2023 – 2026	9
Kompetensförsörjning	9
Säker och tillgänglig digitalisering	11
Lokalförsörjning	12
Fokusområden 2022 – 2026	12
Utvecklad samverkan för Regional fysisk planering	13
Stärka Halland som tillväxtregion	15
Innovation och smart specialisering	16
Grön omställning	17
Nära och sammanhållen vård	20
Digitalisering i vården	22
Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård	23
Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning	26
Finansiella mål	26
Riktade statsbidrag	27
Egenavgifter	30
Uppföljning och rapportering	31

Bilagor

1. Nämndernas budgetramar 2022 – 2026
2. Investeringsplan 2022 – 2026
3. Ersättningsnivåer inom tandvård
4. Ersättningsnivåer inom Vårdval Halland närsjukvård
5. Ersättningsnivåer inom Vårdval specialiserad öppen hälso- och sjukvård
6. Patientavgift och övriga egenavgifter
7. Finansiering av olika verksamheter inom Region Halland

Sammanfattning beslut

Regionfullmäktige beslutade den 23 juni 2021 att:

- Fastställa skattesatsen till 11,40 för 2022
- Fastställa Mål och Budget 2022 och ekonomisk plan 2023-2026 i enlighet med bilagt förslag
- Fastställa nämndernas budgetramar 2022-2026 enligt bilaga 1
- Fastställa investeringsplan 2022-2026 enligt bilaga 2
- Fastställa ersättningsnivåer inom tandvården 2022 enligt bilaga 3
- Fastställa ersättningsnivåer inom Vårdval Halland närsjukvård 2022 enligt bilaga 4
- Fastställa ersättningsnivåer inom Vårdval Halland specialiserad öppen hälso- och sjukvård 2022 enligt bilaga 5
- Fastställa patientavgifter och övriga egenavgifter 2022 enligt bilaga 6
- Fastställa finansiering av olika verksamheter inom Region Halland enligt bilaga 7
- Medge Hallandstrafiken AB en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken om högst tre (3) procent

Budget när vi rustar för en ny tid

Årets budget påverkas fortsatt av den pandemi som råder och som Halland tar sig igenom med ett gott resultat. Samtidigt som vi behöver ta höjd för de konsekvenser som följer en pandemi, ser vi nu att vi är på väg mot ett nytt normalläge. Det vi går igenom, skapar behov av att omsätta lärdomar och samtidigt hantera följderna av ett tufft år. Behovet av återhämtning för såväl system som för våra medarbetare ska balanseras med uppgiften att omhänderta det vårdbehov som vi idag inte vet allt om.

Att leda långsiktigt och omhänderta kortsiktiga behov

Erfarenheterna sätter ljuset på dilemmat med långsiktiga strategier i en snabbt föränderlig tillvaro. Vi ser behov av att utveckla vår förmåga att balansera och hantera det långsiktiga utvecklingsarbetet med det kortsiktiga behovet av att kunna ställa om utifrån att verkligheten förändras. I denna budget fortsätter vi att bygga in beredskap för att omhänderta det oförutsägbara, samtidigt som vi står stabilt i vår leverans av välfärdstjänster. Alla regioner i Sverige får riktade statsbidrag och så även för att hantera kostnader kopplade till pandemin. Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela regionens hälso- och sjukvårdssystem utifrån den nationella styrningen. I Region Halland behöver dessa medel användas klokt så att vi säkerställer en beredskap för att hantera kortsiktiga behov, utvecklingsbehov och en robust struktur för välfärdstjänster. Vår region möter upp statsbidragen för att kompensera pandemins verkningar. Ett exempel på detta är det utökade driftsbidraget som ges till kollektivtrafiken.

Nya lärdomar

Vi kan konstatera att det varit en framgångsfaktor att förra årets budget skapade förutsättningar för den flexibilitet som behövs i en kris. Region Hallands medarbetare har visat prov på en enastående förmåga och uthållighet i att ge god vård även under en svår tid. Det visar på stor förmåga till omställning bland både medarbetare och verksamheter.

En del av de nya lärdomarna handlar också om kombinationen av vårdutbudet i fysisk- och digital tappning. Detta innebär nya perspektiv på de utrednings- och utvecklingsarbeten som påbörjats och behöver fortsätta, kopplat till vårdens utbudspunkter.

Hållbarhetsperspektiv i årets satsningar

Nu när vi rustar för det nya normala och ett hållbart Halland, tar vi ett större grepp om arbetet med att minska klimatpåverkan och ökar takten i att effektivisera användning av naturresurser. Det handlar om vårt arbete med skog, vatten och jordbruk, men också med en hållbar infrastruktur. Andra allt viktigare värden handlar om individens behov av att kunna utvecklas på jämlika och jämställda villkor. I vår budget gör vi satsningar på tidiga insatser för barn och ungas hälsa och utveckling, införande av tarmcancerscreening, psykiatrisatsningen "Peer Support", satsningen på basutbildning för undersköterskor samt en ökad kvalitet inom palliativ vård.

Budget 2022 – en vägledning för ett nytt normalläge

Kort sagt är årets budget en vägledning som möjliggör fortsatt utveckling med hjälp av nya perspektiv och lärdomar. Årets satsningar spänner över individens olika faser i livet och leder oss mot ett mer sammanhållet, hållbart och livskraftigt Halland.

Mikaela Waltersson (M) regionstyrelsens ordförande

Helene Andersson (C)

Benny Strandberg (KD)

Tommy Rydfeldt (L)

Syftet med Mål och budget

Mål och budget anger de övergripande planeringsinriktningarna för perioden 2022 - 2026 genom att tydliggöra prioriterade utvecklingsområden. Vår löpande ordinarie verksamhet är som alltid kärnan i vårt uppdragsutövande och av yttersta vikt.

Mål och budget utgår ifrån de långsiktiga strategierna, Regional utvecklingsstrategi (RUS), samt genomförande strategierna: Tillväxtstrategin, Hälso- och sjukvårdsstrategin, samt Kulturstrategin. Syftet är att ge en övergripande vägledning om vad Region Halland ska fokusera på för att klara uppdraget och till 2026 nå målsättningarna i strategierna.

Region Hallands Mål och Budget 2022 - 2026 beslutas av Regionfullmäktige och är en utgångspunkt till nämnders och styrelsers verksamhetsplaner. Varje nämnd och styrelse har ett ansvar att bryta ner och konkretisera Regionfullmäktiges beslutade Mål och budget i en verksamhetsplan som fastställs av nämnden/styrelsen.

Utgångspunkter

Det senaste året har satt individer, människor och organisationer på prov. Att hantera en pandemi får konsekvenser även sedan det akuta läget är över. Det lämnar kvar erfarenheter men också följder att hantera. Några av de följderna är så pass betydelsefulla att de behöver tjäna som utgångspunkter för arbetet med Mål och budget 2022 om resultatet ska bli hållbart i den situation vi är.

Det finns ett stort behov av återhämtning inom hälso- och sjukvården när pandemin är över. Det gäller medarbetare men också organisationen och hela sjukvårdssystemet. Det behovet ska balanseras samtidigt med uppgiften att komma ikapp med uppskjuten vård, operationer och behandlingar som fått vänta. Det är en utgångspunkt som behöver påverka ambitionsnivån de kommande åren.

Lika viktigt som det är att hantera efterverkningarna i vården genom en rimlig ambitionsnivå, lika viktigt är det att prioritera utvecklingsinsatser och stimulansåtgärder som leder till att arbetsmarknaden återhämtar sig och skatteintäkterna ökar. Att höja ambitionerna och ta möjligheten till innovation och nytänkande är en av de positiva följder som pandemins erfarenheter kan leda till. Målsättningen är inte att allt ska återgå till det som var det normala före 2020 utan Region Halland tillvaratar möjligheterna för en hållbar omställning i återstarten av samhället.

Erfarenheterna som fortfarande görs av ett tillstånd ingen förutsåg sätter ljuset på dilemmat med långsiktiga strategier i en snabbt föränderlig tillvaro. Eller snarare behovet av att kunna hantera både och – balansen mellan det långsiktiga och förmågan till flexibilitet och nya ändamålsenliga vägar och beslut som en följd av verkligheten.

Att så långt det är möjligt bygga in en beredskap för förändringar och nya vägval som ett sätt att hantera det oförutsägbara ger möjlighet till långsiktighet.

Förutsättningar för verksamhetens genomförande

I en tid när samhällsutmaningarna blir allt fler och allt mer komplexa, behöver Region Hallands betydelse och arbetssätt ständigt utvecklas.

Vår viktigaste tillgång är medarbetarna. Vi behöver därför fortsätta utveckla och stärka det aktiva medarbetarskapet och förbättra förutsättningarna för medarbetare. Samtidigt ställs samhället inför nya utmaningar och Region Halland behöver ett mer utvecklat ledarskap och system för ledning för att hantera utmaningarna.

Det är ett stort ansvar att på olika vis fortsätta göra vår verksamhet tillgänglig för invånarna. Vi behöver ta tillvara och förstärka digitaliseringens möjligheter. För att samtidigt utveckla digitala lösningar och hantera förväntningarna mellan behov och leverans, behöver digitaliseringsprocessen inkludera alla olika perspektiv, inte minst inom säkerhetsområdet.

Detta handlar om stora förändringsprocesser som berör alla verksamheter. De behöver hållas samman, ledas och samordnas. De ska planeras och genomföras med en ekonomi i balans, det vill säga inom de ekonomiska ramarna och med kostnadseffektivitet.

Sammantaget för att göra de förflyttningar som beskrivs kommer området stärkas upp med 32,4 mnkr under 2022.

Ekonomiska förutsättningar

Den globala spridningen av coronapandemin har gett stora avtryck i den samhällsekonomiska utvecklingen. Enligt scenario från Sveriges kommuner och regioner (SKR) ser man på en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin, där ett normalt konjunkturläge nås 2024. Avgörande för utvecklingen är hur den rådande pandemin, smittspridningen, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över.

Enligt SKR:s prognos ser man på en stark återhämtning under 2022, med hög tillväxt, såväl för BNP som för sysselsättning. Skatteunderlagsprognosen visar enligt beräkningar en tillväxt som tilltar till den historiska trenden, vilket förklaras av att antalet arbetade timmar ökar. År 2023 och 2024 väntas skatteunderlagstillväxten öka något svagare men ändå i relativt hög takt då arbetsmarknaden når konjunkturell balans. Region Hallands största intäktskälla är skatteintäkter och det samhällsekonomiska läget påverkar regionen i hög grad. Halland har en god skatteunderlagsutveckling sett över tid. Det beror framför allt på Hallands goda utveckling av medelinkomst och förvärvsfrekvens, samt att fler flyttar till än ifrån Halland. I dagsläget råder dock stor osäkerhet kring hur företagen kommer att klara coronakrisen.

Behovet av välfärdstjänster utifrån den demografiska utvecklingen är en fortsatt utmaning som Region Halland delar med hela den offentliga sektorn i Sverige. Antalet invånare som är i behov av välfärdstjänster ökar i snabbare takt än antalet invånare i arbetsför ålder. Flertalet åtgärder har diskuterats, bland annat höjda skatter och avgifter, höjd pensionsålder, effektiviseringar och digitaliseringsåtgärder. För att klara av den demografiska utvecklingen räcker det inte med en enskild åtgärd, utan flertalet mindre bidrag från en rad olika åtgärder.

En hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning är en avgörande grundförutsättning för att klara denna utmaning och att fortsätta kunna utveckla Halland och driva en verksamhet av högsta kvalitet.

Resultatbudget 2022 med ekonomisk plan 2023 – 2026

Resultatbudget, mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1 728	1 737	1 746	1 755	1 766
Verksamhetens kostnader	-12 772	-13 319	-13 758	-14 249	-14 734
Avskrivningar	-396	-431	-468	-513	-554
Verksamhetens nettokostnader	-11 441	-12 015	-12 481	-13 008	-13 523
Skatteintäkter	9 289	9 651	9 994	10 386	10 801
Generella statsbidrag och utjämning	1 402	1 346	1 370	1 396	1 413
Statsbidrag läkemedel	1 160	1 218	1 278	1 342	1 410
Verksamhetens resultat	410	201	161	115	100
Finansiella intäkter	75	75	75	75	75
Finansiella kostnader	-71	-99	-130	-146	-152
Resultatbudget efter finansiella poster	414	176	106	45	24

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning fortsätter att vara en stor utmaning för hälso- och sjukvården. När folkmängden ökar och andelen i yrkesverksam ålder minskar så ökar samtidigt behovet av välfärdstjänster. Det skapar en obalans mellan utbud och efterfrågan på kompetens. Samtidigt har pandemin visat att robusthet, förmågan att hantera oväntade händelser och snabbt ställa om sin verksamhet blir allt viktigare.

För att möta dessa utmaningar behöver Region Halland dels ta ställning till en långsiktig hälso- och sjukvårdsstruktur, utveckla mer former för nära vård och fortsätta arbetet med att koncentrera specialiserad vård. Region Halland behöver

minska rekryteringsbehoven genom att behålla och bidra till medarbetarens utveckling. Fler behöver arbeta längre och det yrkeslivslånga lärandet behöver främjas av ett mer flexibelt utbildningssystem där medarbetare kan tillgodogöra sig nödvändig kompetens under ett förlängt och förändrat arbetsliv. Med ett ökat antal äldre medarbetare blir det samtidigt ännu viktigare med ett hållbart arbetsliv där alternativa arbetssätt, möjligheten att byta arbetsuppgifter och arbetsplats får utrymme. Omställningen som pandemin innebar för många verksamheter och medarbetare har visat att dessa förändringar är möjliga. För att täcka behovet av kompetens behöver Region Halland vara en arbetsgivare som får medarbetare att både söka sig till och utvecklas inom organisationen.

Morgondagens hälso- och sjukvård är allt mer kunskapsintensiv där digitalisering, automatiseringar och Artificiell Intelligens medför stora möjligheter. Det innebär samtidigt en utmaning för Region Halland att säkra former och strukturer för kompetensutveckling när arbetslivet och kompetenskraven ändras. Ett utvecklande ledarskap där chefer har förutsättningar att leda i förändring, involvera medarbetare och skapa hållbara arbetsplatser fortsätter att vara en viktig framgångsfaktor.

Region Halland kan vidta flera viktiga insatser men kan inte som enskild aktör lösa den långsiktiga kompetensförsörjningen. För att möta framtiden kommer det fortsatt att krävas åtgärder och samverkan både på nationell och regional nivå, insatser från staten och gemensamma insatser mellan regioner och kommuner.

Systematisk uppföljning av indikatorer inom arbetsgivarområdet visar att Region Halland har ett bra utgångsläge att möta framtidens utmaningar. De senaste årens medarbetarundersökningar visar att trenden av högt medarbetarengagemang fortsätter och är en indikator på den kraft som finns i organisationen.

Utvecklingsinsatser under 2022 behöver främst riktas mot hållbart arbetsliv, kompetensutveckling och chefers förutsättningar.

Sammanställning av nya uppdrag inom kompetensförsörjning för 2022

För att skapa goda förutsättningar för en trygg yrkesintroduktion vill vi erbjuda en basutbildning till nyutbildade undersköterskor. Basutbildningen innebär ett extra stöd under den första tiden som undersköterska genom exempelvis kompetensutveckling, handledning och studiebesök. Genom en strukturerad yrkesintroduktion minskar steget mellan utbildning och arbetsliv och nyutbildade undersköterskor får en större möjlighet att växa in i undersköterskeyrket.

Satsningen på basutbildning för undersköterskor innebär en förstärkning med 5 mnkr per år med start 2022.

Beredskapsförmåga

Ökad krisberedskap och robusthet för Region Halland handlar om att skapa säkra kritiska försörjningssystem inom exempelvis livsmedel, skyddsutrustning, läkemedel men också för el, IT, vatten med mera. Arbete med kontinuitetsplanering kommer vara en viktig uppgift för att bättre kunna hantera kriser men även för att bibehålla vår förmåga inom det civila försvaret. I de nationella överenskommelserna kommer arbetat med ökad krisberedskap och robusthet formaliseras till uppdrag som regionen ska utföra. Bakgrund till området går att finna i MSB:s nationella risk- och förmågebedömning: ”Händelser i närtid har utmanat Sveriges krisberedskap och påvisat sårbarheter i samhället. Som exempel kan nämnas vattenbrist, omfattande skogsbränder, väderrelaterade händelser och inte minst den pågående pandemin. Vi ser också en ökad grad av konflikter i vår omvärld. Samhället behöver ha en förmåga att möta och hantera påfrestningar i hela skalan, från fred till krig”. Pågående pandemi visar att Smittskyddet behöver förstärkas.

Region Halland behöver inleda ett regionövergripande arbete för att utveckla stödstrukturerna inom säkerhetsområdet. En utveckling av stödstrukturerna är en förutsättning för att kunna möta verksamheternas behov och förväntningar inom säkerhetsområdet. Dessutom medför statliga uppdrag och krav att regionen behöver ha inarbetade stödstrukturer mellan regional och lokal nivå samt mellan andra stödfunktioner för att säkerhetsarbetet ska löpa effektivt och uppdragen ska bli utförda.

Ökad digitalisering i verksamheterna medför ett ökat behov av säkerhetsperspektiv. Redan idag finns ett behov av informationssäkerhets- och dataskyddskompetens i pågående digitaliseringsutveckling. Bedömning är att detta behov kommer öka. För att möta utvecklingen och samtidigt hantera förväntningarna mellan behov och leverans, behöver hela digitaliseringsprocessen inkludera alla perspektiv.

Regionen budgeterar årligen för ett löpande utbyte i säkerhetshöjande investeringar. Det handlar exempelvis om personlarm, skalskydd, kamerabevakning mm i syfte att långsiktigt skapa ökad trygghet för medarbetare och patienter samt skydd av regionens verksamheter.

Säker och tillgänglig digitalisering

Under pandemin har beroendet av digitala verktyg ökat. Region Halland har, liksom stora delar av samhället, på kort tid ställt om och flertalet av de digitala arbetssätt som utvecklats under denna tid, är här för att stanna.

Ambitionerna är höga när det gäller att använda teknologiutvecklingen som strategisk resurs som till exempel datadriven innovation.

Samtidigt blir metoderna för dataintrång allt mer avancerade och en ökad digitalisering medför ett ökat behov av säkerhet. Osäkerheten som blir resultat av detta kräver ständig uppmärksamhet och anpassning för att undvika såväl digital stagnation som för stort risktagande. För att samtidigt utveckla digitala lösningar och hantera förväntningarna mellan behov och leverans, behöver digitaliseringsprocessen inkludera alla olika perspektiv, inte minst inom säkerhetsområdet.

Det finns behov av verktyg och kompetens inom säkerhets- och dataskyddsområdet. Behovet kommer sannolikt att öka tillsammans med behovet av att systematiskt kunna definiera, klassa och hantera information under olika stadier i arbetet. Även grundläggande behov kopplat till utveckling och användning när det gäller den digitala infrastrukturen behöver tillgodoses.

Lokalförsörjning

Behovet av en långsiktig inriktning av lokalförsörjningen är stort. Regionens fastighetsbestånd är till stor del byggt under 70–80-talen vilket innebär att majoriteten av dess tekniska försörjningssystem har uppnått sin tekniska livslängd. Detta innebär ett stort behov av reinvesteringar avseende ventilation, värme, kyla och andra byggnadstekniska komponenter. Det är av stor vikt att ha en långsiktig inriktning för lokalanvändandet i syfte att göra adekvata investeringar både avseende byggnadstekniken och för att kunna möta verksamheternas allt mer växande lokalbehov. Vi har ett uppdrag att arbeta fram en lokalförsörjningsplan samtidigt ska vi utreda morgondagens hälso- och sjukvårdsstruktur, MHSS, för att ge vägvisning i detta arbete.

Fokusområden 2022 – 2026

Ett fokusområde för Region Halland är ett område som bedöms ha betydande påverkan för att på kort och medellång sikt bidra till att uppnå våra övergripande, långsiktiga strategier.

Fokusområden för 2022 – 2026 är:

- **Utvecklad samverkan för Regional fysisk planering**
- **Stärka Halland som tillväxtregion**
- **Innovation och smart specialisering**
- **Grön omställning**
- **Nära och sammanhållen vård**
- **Digitalisering i vården**
- **Styrning utifrån kunskap och kvalitet**

Stärka Halland i återstarten

För att stärka Halland inför återstarten efter pandemin så är det av stor vikt att prioritera utvecklingsinsatser och stimulansåtgärder som leder till att arbetsmarknaden återhämtar sig och att skatteintäkterna ökar. Målsättningen är inte att allt ska återgå till som det var 2020. Region Halland behöver tillvarata möjligheterna till en hållbar omställning i återstarten av samhället. För att accelerera Hallands hållbara tillväxt under de kommande åren krävs bland annat insatser för att stärka näringslivets konkurrenskraft och förmåga till förnyelse och innovation. Sammantaget för att göra de förflyttningar som presenteras under Regional

utvecklings fokusområden kommer området stärkas upp med 22,2 mnkr år 2022 för att möjliggöra nödvändiga förflyttningar.

Fokusområdena inom regional utveckling: Utvecklad samverkan för Regional fysisk planering, Stärka Halland som tillväxtregion, Innovation och smart specialisering och Grön omställning ska kompletteras med indikatorer senast 31 december 2021.

Utvecklad samverkan för Regional fysisk planering

För att nå ett långsiktigt och hållbart bostadsbyggande, klimat- och miljöarbete, transportsystem och teknisk infrastruktur krävs samverkan och samplanering mellan kommunal, regional och nationell nivå.

Den regionala fysiska planen är ett viktigt verktyg för att hantera många av de samhällsutmaningar vi står inför. Lokal, regional och nationell nivå har ansvar för olika delar i samhällsutvecklingen, den regionala fysiska planeringen är ett verktyg för att knyta ihop de olika ansvarsområdena.

Attraktiva boendemiljöer

Attraktiva boendemiljöer i hela Halland behöver vara ett prioriterat utvecklingsområde för regionen därför att det ger goda förutsättningar för andra delar i det regionala utvecklingsarbetet såsom fler näringslivetableringar, hållbart resande och bättre hälsa. Attraktiva boendemiljöer bygger på att bostadsbyggandet inte ses om en enskild fråga, utan behöver samspela med andra delar i samhällsutvecklingen. Att jämlik samhällsservice, utifrån människors behov, tillgängliggörs för alla hallänningar är viktigt för hela Hallands utveckling.

Hallands utveckling, växande befolkning och geografiska läge innebär att infrastruktur och kollektivtrafik behöver ges förutsättningar att hantera det ökade behovet av hållbara transporter till arbete och studier. För näringslivet innebär attraktiva boendemiljöer, utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik att attrahera efterfrågad kompetens samt att kunna transportera gods på både korta och längre sträckor.

Halland är en del av flera lokala- och regionala arbetsmarknader. Halland är en integrerad del i sydvästsveriges snabba tillväxttakt där den halländska utvecklingen är beroende av en rörlig och flexibel arbetsmarknad. Utvecklingen tyder på att allt fler rör sig över Region Hallands gränser och vi behöver fortsätta att prioritera infrastrukturen som knyter ihop sydvästsverige över Hallands kommun- och regiongränser. Utvecklingsarbetet med snabba förbindelser med omkringliggande tillväxtmotorer för att skapa goda förutsättningar för Hallands utveckling behöver fortsätta att prioriteras.

Infrastruktursatsningar och utveckling av kollektivtrafiken

Halland, som en del av flera lokala och regionala arbetsmarknadsregioner, knyts ihop genom ett transportsystem där en utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik möter de funktionella behoven. Strukturen i de halländska pendlingsrelationerna har ändrats över tid, storleken på pendlingsflödena har generellt blivit större. För att skapa goda

förutsättningar för halländsk utveckling ska infrastruktur och kollektivtrafik som knyter ihop Halland med sin närmsta omvärld prioriteras. Kuststråket, med framförallt Västkustbanan och E6:an, är det högst prioriterade stråket och flaskhalsar utmed hela Västkustbanan behöver byggas bort. Västkustbanan är stommen för järnvägstrafiken i länet med ett stort turutbud för persontrafik och stora godsflöden. Vid sidan av Västkustbanan finns det tre inlandsbanor som knyter ihop Halland med viktiga målpunkter och det är fortsatt viktigt att utveckla dessa, liksom vägar och kollektivtrafik för resande till och från inlandet.

Kollektivtrafiken bidrar också till ett mer socialt- och ekologiskt hållbart transportsystem och är en viktig faktor i omställningen av transportsystemet. Under 2020 har kollektivtrafiken drabbats av stora intäktsbortfall med anledning av pandemin, totalt en minskning av biljettintäkterna med cirka 45 procent. Dessa förluster har regionen kompenserat genom ett utökat driftbidrag, totalt 366 mnkr, i syfte att säkerställa verksamheten på både kort och lång sikt. Även 2021 kommer regionen att kompensera Hallandstrafiken för befarade intäktsbortfall kopplade till pandemin. Hållbart resande är ett nyckelbegrepp för att utveckla en attraktiv kollektivtrafik och inom ramen för hållbart resande pekar Regional cykelplan ut ett antal insatser som kräver resurser.

För att stärka det regionala näringslivet och öka konkurrenskraften är det viktigt att identifiera dagens och framtidens behov av infrastrukturåtgärder till ett hållbart transportsystem, för gods- och persontrafik.

I ett sydvästsverige som kännetecknas av en stor rörlighet och en stor efterfrågan på etableringsmöjligheter är den digitala omställningen och framtida energiförsörjningen bärande för ett hållbart, modernt och tillgängligt samhällsbygge samt är en förutsättning för alla att vara digitalt delaktiga och inkluderade. En fullt utbyggd bredbandsinfrastruktur är en förutsättning för ökad attraktivitet och konkurrenskraft samt för en hållbar utveckling ur ett demokratiskt- hållbarhets- och samhällsekonomiskt perspektiv. En framtidssäker bredbandsinfrastruktur behöver nå alla, vara väl utbyggd, robust, tillgänglig, tillförlitlig, säker och hålla för det den ska användas till. Vi behöver fortsatt jobba för en hög utbyggnadstakt Halland.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområdet

Pågående uppdrag	Status
Arbeta för en infrastrukturutbyggnad som bidrar till fortsatt regionförstoring av Halland	Kommer att fortsätta även under 2022.
Inom ramen för kollektivtrafikmyndighet genomföra trafikförsörjningsprogrammet 2021 - 2025 för en fortsatt regionförstoring av Halland	Kommer att fortsätta även under 2022.
Bidra till nationellt och interregionalt bredbandsgenomförande genom att placera tillgången till effektiva, säkra och robusta elektroniska kommunikationer i ett strategiskt regionalt utvecklingsperspektiv.	Kommer att fortsätta även under 2022.
Leda och samordna mot en fortsatt hållbar, robust, ändamålsenlig bredbandsutbyggnad och ökad anslutning i Halland.	Kommer att fortsätta även under 2022.
Verka för en hållbar samhällsplanering genom regional fysisk plan	Kommer att fortsätta även under 2022.

Stärka Halland som tillväxtregion

Pandemin har ställt näringslivet inför stora prövningar. Under kommande år krävs insatser för att stärka näringslivets robusthet och konkurrenskraft, likväl som åtgärder för att få de som förlorat sina jobb under 2020 tillbaka i arbete. Halland behöver stärka näringslivets förmåga till förnyelse och innovation för att motverka sårbarheten och stärka tillväxten.

Strategiska etableringsinsatser

Invest in Halland

Arbetet med *Invest in Halland* syftar till att få fler företag och företagare att etablera sig i Halland. Det finns relativt få företag i Halland som efterfrågar högutbildad arbetskraft. Att det inte på samma sätt som i storstadsregionerna finns starka kluster i Halland med multinationella företag och omfattande forskning innebär låga FoU-investeringar, liten export och få sysselsatta i kunskapsintensiva företag. En ökad internationell konkurrens och teknisk utveckling innebär utmaningar för Halland på lång sikt. Det behöver finnas flera regionala motorer i Halland som skapar en näringslivsutveckling baserad på kunskap och innovation. Ska Halland fortsätta vara ett attraktivt län att bo och verka i behövs det fler företag i Halland med internationell konkurrenskraft, som utnyttjar affärsmöjligheter på växande internationella marknader och erbjuder arbeten för högutbildade. Kunskapsintensiva företag är verksamma i Halland, bland annat inom området hälsoinnovation, men de har sin bas utanför regionen. Att få dessa företag att etablera sig i Halland är mycket angeläget för det halländska näringslivets utveckling.

Gröna omställningen som konkurrenskraft

Hållbar affärsutveckling är affärskritiskt för företagen och för det halländska näringslivets konkurrenskraft när förväntningar och krav på produkter och tjänster med minskad klimatpåverkan växer. Region Hallands arbete med näringslivsutveckling har en viktig roll att spela för det halländska näringslivets konkurrenskraft genom att främja cirkulär omställning hos företag och näringsliv. Region Halland behöver främja cirkulär omställning genom att erbjuda finansiering och samarbetsmöjligheter som understödjer cirkulär innovation och omställning samt driva på efterfrågan på cirkulära produkter och tjänster som en del av arbetet med upphandling och inköp.

Entreprenörskap och innovation är de viktigaste framgångsfaktorerna i långsiktig regional utveckling och tillväxt. Idag investerar Hallands näringsliv förhållandevis lite i forskning och utveckling, vilket delvis beror på näringslivsstrukturen. De halländska företagen inriktar sig framförallt på stegvisa produktförbättringar i nära samarbete med sina kunder. Det är mindre fokus på större innovationer som riktar sig mot nya marknader. Näringslivet behöver stärka sin förmåga att utveckla produkter och tjänster som ökar konkurrenskraften på en global marknad.

Fortsatt utveckling av besöksnäringen

Det finns även behov av riktade insatser mot besöksnäringen. Besöksnäringen fyller en viktig arbetsmarknadsfunktion genom att skapa jobb för grupper längre från arbetsmarknaden men också genom att stärka Hallands attraktivitet och platsvarumärke. Arbetet med att utveckla besöksnäringen behöver därför stärkas de kommande åren för att lindra de negativa effekterna av pandemin.

Innovation och smart specialisering

Den kommande tillväxtstrategin kommer lägga ett större fokus än tidigare på innovation och smart specialisering. Region Halland kommer under 2021 fastställa en smart specialiseringsstrategi. Syftet med smart specialisering är att långsiktigt stärka regionens konkurrenskraft genom att identifiera och prioritera områden med potential för tillväxt. Det kan både handla om områden där regionen redan har styrkor men också om nya områden. På sikt förväntas arbetet med smart specialisering leda till högre attraktivitet och en stärkt konkurrenskraft, samt fler nyetableringar och investeringar.

I arbetet med den nya strategin har sex områden identifierats som har potential att stärka regionens tillväxt. Områdena har också identifierats som viktiga för att driva fram en hållbar omställning i Halland, samt svara mot utmaningar såsom ett ökat vårdbehov, ökad global konkurrenskraft samt behov av en grön omställning. De identifierade områdena är informationsdriven vård, innovativ affärsutveckling, intelligenta system, Food Tech, hållbara material och innovativ mobilitet.

Arbetet med innovation, smart specialisering och realiserandet av Tillväxtstrategin och Smart Specialiseringsstrategin, kommer förutsätta utvecklingsmedel såväl som utökade personella resurser.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområdet

Pågående uppdrag	Status
Livsmedelssektorn och FoodTech	Kommer att fortsätta även under 2022.
Utveckling av besöksnäringen	Kommer att fortsätta även under 2022.
Förnyelse och användandet av ny teknik inom näringslivet	Kommer att fortsätta även under 2022.
Hälsoinnovation	Kommer att fortsätta även under 2022.

Grön omställning

En grön omställning av sektorerna är ett måste för att nå CO2-reduktionsmålet för 2045 enligt det klimatpolitiska ramverket. I Halland står transportsektorn, energiförsörjningen och medicinska gaserna för den största andelen utsläpp av klimatgaser. Hallands arbete för minskad koldioxidutsläpp från transportsektorn, energibesparingar och minskade utsläpp från medicinska gaser är därför avgörande för den gröna omställningen för Halland.

Minskad klimatpåverkan - energieffektivisering och fossilfrihet

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar, det är därför nödvändigt att minska utsläppen av klimatgaser. Sedan 1990 har de halländska utsläppen av klimatgaser minskat. Mellan 2017 och 2018 minskade klimatgasutsläppen inom länets gränser med 3,8 procent.

Transportsektorn är den största källan till utsläpp av klimatgaser i Halland, med 73 procent av koldioxidutsläppen och cirka 45 procent av de totala utsläppen av klimatgaser. Personbilarna står för 65 procent av transportsektorns koldioxidutsläpp lastbilar och bussar står tillsammans för 33 procent.

Halland kan minska utsläppen i transportsektorn genom att effektivisera och öka användningen av fossilfria, förnyelsebara bränslen, likaså att välja mer hållbara transportmedel. Med en överflyttning av resor från personbil till gång, cykel och kollektivtrafik minskas resandets miljö- och klimatpåverkan genom lägre utsläpp av växthusgaser, partiklar och andra luftföroreningar samt mindre buller. År 2030 ska utsläppen av klimatpåverkande gaser från transportsektorn ha minskat med minst 70 procent jämfört med 2010. Detta understryker vikten av att fortsätta det regionala arbetet med att främja energiomställning och energieffektivisering. Övergången till fossilfri energi, såväl vid transporter som vid andra användningsområden, är också centralt i företags arbete med att minska klimatpåverkan och stärka sin konkurrenskraft.

Skogsbruk, jordbruk och livsmedelsproduktion är en viktiga näringar i Halland som också har en viktig roll när det gäller energi- och klimatomställning. Att öka nyttjandet av lokala resurser och minska importberoendet av livsmedel och biobränslen skapar inte bara miljövinster utan är också en viktig del i en stärkt krisberedskap. Som en del i detta arbete behöver Region Halland engagera sig ekonomiskt i en del strategiska investeringar för att få med sig andra offentliga finansiärer och näringsliv.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområden 2020 och 2021

Pågående uppdrag	Status
Koordinera regionala processer samt stödja forskning och utveckling för att möta samhällsutmaningarna inom klimat- och miljöområdet, med särskilt fokus på styrkeområdet grön tillväxt.	Kommer att fortsätta även under 2022.
Ökat fokus på arbetet mot hållbara transporter (Regional cykelplan 2020-2029 samt Trafikförsörjningsprogrammet 2021-2025)	Kommer att fortsätta även under 2022.
Ökat fokus på energieffektivisering och användning av förnybar energi (Energikontoret)	Kommer att fortsätta även under 2022.
Ökat fokus på arbetet för en strategisk hållbar utveckling med hjälp av resursen skogen (Regionala skogsprogrammet)	Kommer att fortsätta även under 2022.
Leda och samordna kunskapsstyrningen i Halland	
Ökat fokus mot fossilfria drivmedel	Kommer att fortsätta även under 2022.
Ökat fokus på arbete för en strategisk hållbar och resurseffektiv användning av vatten.	Kommer att fortsätta även under 2022.
Leda och samordna arbetet med Region Hallands interna klimat- och miljöarbete	Kommer att fortsätta även under 2022.
Destruktionsanläggning för lustgas	Kommer att fortsätta även under 2022.
Laddinfrastruktur för den interna fordonsflottan	Kommer att fortsätta även under 2022.
Energieffektivisering inom vårt eget fastighetsbestånd	Kommer att fortsätta även under 2022.
Upphandling som verktyg för att öka efterfrågan på cirkulära produkter och tjänster	Kommer att fortsätta även under 2022.

Sammanställning av nya uppdrag inom ramen för fokusområden 2022

Stärka Region Hallands interna miljöarbete med ökat fokus på energi- och klimatomställning

Region Hallands arbete med det interna klimat- och miljöarbetet med målet att reducera klimatpåverkande gaser i regionens egna verksamheter behöver förstärkas. Denna belastning på miljön innebär att det finns ett behov att utveckla förnybara energikällor, minska användandet av lustgas samt kunna erbjuda en välutvecklad laddinfrastruktur i Halland.

Det finns ett behov av att utveckla förnyelsebara energikällor samt att arbeta med energieffektivisering för att minska utsläppen. Energieffektivisering har länge varit i fokus vid nybyggnation men numer finns det även ett fokus på att energieffektivisera befintliga byggnader där det finns en stor energi- och CO₂-reduktionspotential. Ett fortsatt arbete för att möjliggöra fossilfria transporter är angeläget liksom arbetet med skogen som utgångspunkt för att åstadkomma en klimatpositivitet.

För att uppföljningen av miljö- och hållbarhetsmål ska få genomslag i organisationen ska vi satsa 1,5 mnkr på att skapa förutsättningar så att uppföljningen kan ske med regelbundenhet och ha en direkt koppling till styrsystemet, verksamhetsplaneringen och budgetprocessen. En regelbunden uppföljning av miljöarbetet ger ett beslutsunderlag till den politiska ledningen och bidrar till ökad medvetenhet och erfarenhet bland organisationens medarbetare. Genomförda aktiviteter följs upp och utvärderas vilket ger en kunskapsbank i det fortsatta målarbetet och vid planering av framtida aktiviteter.

Morgondagens hälso- och sjukvård

Framtidens hälso- och sjukvård måste i ännu högre grad kunna hantera att den tekniska utvecklingen har ett högt tempo och att nya behandlingsformer inte alltid följer traditionella mönster.

Framtidens hälso- och sjukvård bygger på förmågan till kompetensförsörjning, att kunna upprätthålla säkerhet och kvalitet för patienter samt att kunna utveckla ändamålsenliga digitala tjänster. Samtidigt är en ekonomi i balans avgörande för att säkerställa förutsättningarna för framtidens hälso- och sjukvård.

För att på bästa sätt kunna möta dagens och morgondagens patienter, med allt mer komplexa behov, behöver vårdens struktur och arbetssätt ses över. Regionen har påbörjat detta arbete inom ramen för utredningen om Morgondagens hälso- och sjukvårdsstruktur och står inför en rad angelägna ställningstaganden. Dessa måste prioriteras under kommande år.

Sammantaget kommer Hälso- och sjukvårdens fokusområden stärkas upp med 52,8 mnkr år 2022 för att möjliggöra nödvändiga förflyttningar.

Nära och sammanhållen vård

Kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar, vilket bidrar till att vården blir mer jämlik och resurseffektiv. Det är ingen ny organisationsnivå utan handlar om samverkan och fungerande flöden utifrån patientens perspektiv, behov och delaktighet. Närhet är inte endast ett geografiskt begrepp utan beskriver även tillgänglighet, som exempelvis öppettider och kontaktvägar, samt relationell närhet såsom kontinuitet och trygghet.

En central komponent i den nära vården är hemsjukvården. Under kommande år behöver hemsjukvården i Halland utvecklas genom ökad samverkan mellan regionen och kommunerna. Inom ramen för sådan samverkan ligger exempelvis utveckling för att kunna erbjuda en större del av vården utanför vårdinrättningar.

Vidare är digitala tjänster, såsom 1177 Vårdguiden och regionens egna appar, centrala verktyg i den nära vården. Processförflyttningar för att integrera teknik med praktiskt omhändertagande av patienter är påbörjade, bl.a. inom hjärtsjukvård.

För att kunna bedriva den vård som är nödvändig i såväl vardag som i ett krisläge behövs en robust hälso- och sjukvård med god tillgång till personal. All vård behöver vara sammanhållen så att patienten på ett tryggt och säkert sätt kan röra sig över organisatoriska gränser inom hälso- och sjukvård och kommunal vård- och omsorg. En mer proaktiv vård gynnar i många fall patienten. Framtidens hälso- och sjukvård måste i ännu högre grad kunna hantera att den tekniska utvecklingen har ett högt tempo och att nya behandlingsformer inte alltid följer traditionella mönster.

Fokusområde	Indikatorer
Nära och sammanhållen vård	Vårdgaranti primärvård – Medicinsk bedömning inom tre dagar
	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar
	Antal vårddygn på sjukhus för utskrivningsklara patienter

Målvärden fastslås i samband med Årsredovisning 2021.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområden 2020 och 2021

Pågående uppdrag	Status
Leda och samordna omställningsarbetet mot en god och nära vård i Halland	Kommer att fortsätta även under 2022.
Utreda morgondagens hälso- och sjukvårdsstruktur	Kommer fortsätta 2022
Utveckla utskrivningsprocessen och samarbetet med kommunerna, med syfte att minska invånarnas behov av slutenvård	Kommer fortsätta 2022.

Sammanställning av nya uppdrag inom ramen för fokusområden 2022

Utveckling av onkologisk vård och palliativ vård i Halland

Under de två senaste åren har det blivit allt tydligare att Region Halland behöver utveckla av en ökad kvalitet och förmåga för att omhänderta behov av medicinsk onkologi och specialiserad palliativ vård. Antalet nya fall av cancer-sjukdomar ökar, antalet individer som överlevt cancersjukdom med kvarvarande vårdbehov ökar och cancerbehandlingar (framför allt medicinska) inbegriper mer resurskrävande kontakter med sjukvården. Den halländska sårbarheten inom onkologisk vård behöver brytas. Inom palliativ vård finns idag flera gap mellan vad som finns i nytt Nationellt vårdprogram Palliativ vård och Region Hallands nuläge. Halland är en av få svenska regioner som saknar förmåga att erbjuda konsultation inom specialiserad palliativ vård-dygnet runt, ett behov som kan uppstå inom slutenvård, primärvård och hemsjukvård.

Efter en genomförd utredning är målet att lyfta ut onkologi och palliativ vård från kirurgkliniken Hallands sjukhus och inrätta en klinik för onkologi och palliativ vård. Satsningen ska även inbegripa en utökad bereskapstillgänglighet för läkare med specialistkompetens inom onkologi och/eller palliativ vård samt att moderna arbetssätt och infrastruktur som främjar distanskontakter utgör en bas för verksamheten för att dels reducera sårbarhet i nuvarande orter men även för att uppfattas som attraktiv utifrån en kompetensförsörjning. Att bygga upp en sådan klinik med ledningsfunktioner, administrativa stödstrukturer, teknik och läkarkompetens är en utveckling för Region Halland och vi satsar därför 5 mnkr för denna utveckling under 2022.

Utveckling av Peer support i Halland

Vi ser att Peer support är ett arbetssätt vilket ytterligare kan stärka patientens och brukarens medverkan i vården och det har visat sig skapa ett förbättrat stöd i de insatser som görs för patientens återhämtning. Vi vill därför tillföra 2 mnkr år 2022 för att börja med att etablera Peer support i Varberg och Halmstad.

Peer support är en ny yrkeskategori som utvecklats internationellt och som idag finns i flera länder som en del i den psykiatriska vården för att stötta brukare/patienter i deras återhämtningsprocess. Peer supporternas grundläggande uppgift är att fungera som stödperson till patienter. Stödet de ger baseras på kunskaper och strategier utifrån egna och brukarrörelsens samlade erfarenheter av återhämtning, egenmakt och minskat självstigma. Peer supportens unika kompetens, som egenfaren och dess förankring i brukarrörelsen, kompletterar etablerade kunskaper och professioner.

Digitalisering i vården

Digitaliseringen är ett verktyg och en möjlighet i vården. Det är också en utmaning att i tillräcklig takt och omfattning tillgodose förväntningar, efterfrågan och behov ur såväl kostnads- som helhetsperspektiv. När människor och samhälle i allt högre grad blir beroende av digital teknik är det viktigt att säkerhet och skydd av integritet utvecklas parallellt så att tilliten till teknik och samhälle bibehålls. Vägen dit kräver prioriteringar, uthållighet och omfattande satsningar inom verksamhetsutveckling, förändrade arbetsätt, digitala verktyg, IT-infrastruktur och informationssäkerhet. För att skapa förutsättningar för att möta välfärdens utmaningar och invånarnas förväntningar på en modern hälso- och sjukvård behöver regionen utveckla den digitala tillgängligheten samt öka invånarens möjlighet att vara mer delaktig i sin vård. En bättre samordning av initiativ och utveckling för digitala tjänster ger förutsättningar för att kunna komplettera nationella satsningar med egen regional utveckling. Utvecklingen av digitala tjänster gör det möjligt för invånarna att få en större del av vården närmare sig själv, utan resor och i sin normala livssituation. Den närmsta vården är den som patienten själv kan utföra – egenvården – samt det stöd som regionen och kommunerna kan ge för att möjliggöra detta.

Överlag utvecklas vården mot att bli allt mer informationsdriven, vilket i praktiken innebär att tillgänglig data används för att fatta faktabaserade beslut. Det gäller såväl medicinska beslut som ledning och styrning. För att regionen ska kunna arbeta med informationsdriven vård och möta invånaren på de sätt som kommer att krävas av en modern hälso- och sjukvård, behövs kompetenta beslutsstöd, ett ökat fokus på information som strategisk resurs och moderna tekniska plattformar. Fokus för det omfattande arbetet med regionens nya vårdinformationsstöd, Visus, är att skapa förutsättningar för effektiva arbetsätt inom vården samt att ge invånare och patienter tillgång till säker och relevant vårdinformation.

I framtiden ser vi med största sannolikhet en mer integrerad vård bestående av både fysiska och digitala inslag. Patienten kommer att ges större möjlighet att påbörja sitt vårdärende digitalt för att sedan vägledas till rätt vårdnivå. Sannolikt kommer digitala triageringsstöd med inslag av automatisering i olika former att användas när patienter söker vård. AI-stöd (artificiell intelligens) kan på sikt komma att användas för att ge förslag på diagnos, utredning och behandling. För att nå optimal framgång i den digitala utvecklingsresan inom hälso- och sjukvårdssektorn är såväl en kulturförändring som beaktandet av juridiska aspekter avgörande.

Fokusområde	Indikatorer
Digitalisering i vården	Andel distanskontakter (som har ersatt öppenvårdsbesök)
	Andel av patientkontakten som sker digitalt
	Andel bokning, ombokning, avbokning gjorda av invånare via webbtidbok

Målvärden fastslås i samband med Årsredovisning 2021.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområden 2020 och 2021

Pågående uppdrag	Status
Utveckla och förbättra den digitala tillgängligheten inom hälso- och sjukvården i regionen	Kommer att fortsätta även under 2022.
Samordna strukturen för regionens erbjudande av digitala vårdmöten	Kommer att fortsätta även under 2022.
Samordna vårdförvaltningarnas utvecklingsarbeten inom digital tillgänglighet	Kommer att fortsätta även under 2022.
Förbereda införandet av framtidens vårdinformationsstöd (Visus)	Kommer att fortsätta även under 2022.

Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

En god hälsa hos befolkningen är avgörande för att hälso- och sjukvården ska klara att möta framtidens hälsoutmaningar och vårdbehov. Den pågående förflyttningen från traditionell sjukvård till en mer proaktiv hälsovård är nödvändig för ett hållbart samhälle. Utöver de preventiva insatser som hälso- och sjukvården kan bidra med, är jämlika uppväxtvillkor, kunskaper, arbete och försörjning och levnadsvanor av avgörande betydelse för folkhälsan. Inom ramen för det nationella systemet för kunskapsstyrning tas ett personcentrerat sammanhållet vårdförlopp för levnadsvanor fram. Syftet är att patienten ska få en mer välorganiserad, sammanhållen och helhetsorienterad process. Personcentrerad vård är en förutsättning för att kunna behandla alla människor utifrån deras särskilda behov och förutsättningar, t.ex. med avseende på ålder, kön, närstående, socioekonomi, etnisk bakgrund och sexuell läggning.

En utmaning under kommande år består i att bättre kunna systematisera uppföljningen av all hälso- och sjukvård, inte minst för att kunna följa upp såväl de standardiserade som de personcentrerade vårdförloppen. Halland behöver skapa en resurseffektiv informationsförsörjning inom och mellan olika vårdgivare och till kvalitetsregister, bl.a. för att minska den administrativa belastningen på hälso- och sjukvårdens medarbetare. Ytterligare en utmaning ligger i att etablera en systematisk uppföljning av läkemedelsbehandling i vårdverksamheterna. Kostnaderna för läkemedel ökar snabbt i hela Sverige och är en viktig fråga för alla regioner att hantera. Kostnadsutvecklingen drivs till stor del av cancerläkemedel som nationellt utgör en tredjedel av de totala rekvisitionskostnaderna.

Utifrån uppföljningen av Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi, ska utvecklingsinsatser under 2022 främst inriktas mot *hjärtsjukvård* och *psykisk ohälsa* för att utveckla kvaliteten för patienter inom dessa områden. Halland behöver bl.a. öka följsamheten till rekommenderad behandling samt öka tillgängligheten för

patienterna. För att möta den växande psykiska ohälsan ska det förebyggande arbetet och den psykiatriska vården för såväl barn och unga som för vuxna förbättras. Målet är en sammanhållen kedja där varje patient ska få bästa tänkbara vård, så nära sin normala livssituation som möjligt

Fokusområde	Indikatorer
Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård: - Psykisk ohälsa - Hjärtsjukvård	Standardiserade vårdförlopp – SVF – inom målvärde ($\geq 80\%$ av patienterna ska utredas inom angiven ledtid)
	Vårdgaranti specialiserad vård – Andel väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på nybesök
	Vårdgaranti BUP – Andel patienter som väntat 30 dagar eller kortare på första bedömning
	Vårdgaranti planerad specialiserad vård – hjärtsjukvård – Andel väntande patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på ett förstabesök
	Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård (max indexvärde är 11)

Målvärden fastslås i samband med Årsredovisning 2021.

Sammanställning av pågående uppdrag inom ramen för fokusområden 2020 och 2021

Pågående uppdrag	Status
Leda och samordna kunskapsstyrningen i Halland	Kommer att fortsätta även under 2022.
Säkerställa följsamhet till de regionala vårdprocesserna inom hjärtsjukvård	Kommer fortsätta under 2022.

Sammanställning av nya uppdrag inom ramen för fokusområden 2022

Införande av Tarmcancerscreening

Tjock- och ändtarmscancer är den tredje vanligaste cancerformen bland kvinnor och män i Sverige. Varje år drabbas cirka 4 100 personer av tjocktarmscancer och 2 100 av ändtarmscancer. Genom att införa allmän screening för tjock- och ändtarmscancer för alla mellan 60 och 74 år beräknas flera liv per år kunna sparas. Tidig upptäckt och behandling innebär att nästan alla patienter kan botas och att efterföljande besvär av behandlingen blir mindre, vilket ger en högre livskvalitet och mindre lidande för patienten. Dessutom kan förstadiet till tjock- och ändtarmscancer upptäckas och tas bort så att cancer inte behöver utvecklas. Tarmcancerscreening i Halland kommer införas under 2023 och beräknas kosta 7,9 mnkr första året.

Arbete för goda och jämlika uppväxtvillkor genom utveckling av tidiga insatser och satsningar på barn och unga

En viktig uppgift för samhället är att ge varje barn goda och jämlika förutsättningar för att få en bra uppväxt och att få utveckla de förmågor som krävs för att leva ett gott liv. Den vardagliga närmiljön har störst förutsättningar att förebygga psykisk ohälsa och identifiera ex personer med ökad risk för suicid. Hemmet och skolan är de två arenor som har en särställning som viktiga arenor i detta arbete. Region Halland arbetar med området direkt genom huvudmannskapet för hälso- och sjukvård och indirekt som samhällsaktör där arbetet sker i samverkan med eller genom andra aktörer.

Vi anser det är angeläget att fokusera på samverkan med aktörer såsom skola, socialtjänst och polis. Regionen och kommunerna bör tillsammans ta fram en struktur för detta arbete. Region Halland är positiv till att medverka i delar som är ett regionalt ansvar.

Arbetet för goda och jämlika uppväxtvillkor genom tidiga insatser och satsningar på barn och unga pågår inom många olika områden i såväl Region Halland som i kommunerna. Genom tidig upptäckt kan stöd erbjudas.

Barnrättslagen, som trädde i kraft den 1 januari 2020, innebär större krav på planering och uppföljningsarbete i Region Hallands verksamheter. Under 2020 var inriktningen att skapa struktur för att implementera barnrättsfrågor i styrning och ledning som en del av det totala rättighets- och jämlikhetsintegrerande arbetet.

Införa barnahus i Halland

Ett samordnat arbetssätt bedöms angeläget för att förbättra processen för barn som misstänks ha utsatts för övergrepp. Ett gemensamt arbete måste ha barnperspektivet i centrum.

Det arbetssätt som finns i dagsläget fungerar förhållandevis väl för de inblandade parterna men sämre för barnet. Detta då barnet kan behöva besöka flera olika aktörer, berätta samma sak vid flera tillfällen och vistas i miljöer (så som väntrum, polisstation och liknande) som inte är anpassat för barnet.

Syftet är att tillgodose att barn som misstänks ha utsatts för våld eller andra övergrepp får samordnade insatser och ett heltäckande stöd. Ett heltäckande stöd handlar om fysisk hälsa, psykisk hälsa, brottsutredning och skyddsbehov. Arbetssättet ska sätta barnets upplevelse och barnets behov i centrum. I andra hand ska arbetssättet underlätta och förbättra myndigheternas processer.

Genom verksamheten ska barnet tillförsäkras skydd, rättstrygghet, gott bemötande samt stöd vid omedelbara kris- och behandlingsinsatser. Att barn som misstänks ha utsatts för våld eller andra övergrepp ska få ett så bra bemötande som möjligt kan tyckas självklart. Ändå är det ofta myndigheternas behov, arbetssätt och rutiner som står i centrum. Genom att satsa 1,2 mnkr för att samordna brottsutsatta barns processer kring fysisk hälsa, psykisk hälsa, brottsutredning och skyddsbehov minskar den påfrestning barnet utsätts för.

Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning

Regionstyrelsen antog ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning” i Region Halland 2019-11-20. I Region Halland arbetar vi med tillitsbaserad styrning och ledning som utgår ifrån kvaliteten i leveransen till medborgaren. En tillitsbaserad styrning är en styrning som skapar långsiktighet och utrymme för effektivisering, utveckling och förnyelse. Genom att ge stort ansvar och visa tillit till nämnderna sätts fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv och där förtroendet för professionernas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet ansvarar för att skattemedel hanteras på bästa möjliga sätt inom givna ramar.

God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl regionens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner, att hushålla i tiden och över tiden. På kort sikt måste ekonomiska resurser vägas mot verksamhet, över tid handlar det mer om att ställa verksamheternas behov nu i relation till verksamheternas behov på längre sikt. Utgångspunkten är att varje generation ska bära sina egna kostnader.

Utöver verksamhetens fokusområden innehåller Mål och budgetdokument också finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma ett samband mellan resursåtgång och verksamhetsresultat krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas både utfallet för verksamhetens fokusområden och de finansiella målen. För att upprätthålla en stark och hållbar ekonomi samt goda verksamhetsresultat, behöver regionen fortsätta hålla i kostnadsutvecklingstakten så att den över tid inte överstiger ökningen av skatter och statsbidrag.

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärden utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

- **Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning**

En generell praxis som SKR använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst 2 procent över tid, främst för att finansiera investeringar. För Region Halland skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 200–250 mnkr.

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022
	0,4%	0,1%	1,0%	2,7%	7,0%	0,2%	3,9%
Resultat (mnkr)	31	13	93	273	766	24	414

- **Självfinansieringsgraden av investeringarna**

Denna indikator beskriver hur stor andel av regionens investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent.

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022
	62%	88%	91%	105%	198%	62%	108%
Investeringar (mnkr)	487	357	340	393	580	652	748

- **Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser**

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande regionens soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid.

Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Mål 2022
-11,0%	-7,8%	-6,1%	-4,9%	5,7%	Öka jämfört med föregående år	Öka jämfört med föregående år

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen inom hälso- och sjukvård är i de flesta fall knutna till en nationell överenskommelse som tecknas mellan staten och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Dessa överenskommelser fokuserar på identifierade områden som är viktiga för utvecklingen av den samlade hälso- och sjukvården i Sverige. Varje överenskommelse beslutas separat av regeringen, oftast i december för det kommande året. I överenskommelserna, som kan vara ett- eller fleråriga, regleras insatser regionerna behöver utföra för att erhålla statsbidragen samt hur insatserna

ska återredovisas. Hanteringen av riktade statsbidrag genom nationella överenskommelser är en viktig komponent i den tillitsbaserade verksamhets- och ekonomistyrningen i Region Halland. Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela regionens hälso- och sjukvårdssystem utifrån intentionerna i överenskommelserna. På kostnadssidan nyttjas större delen av medlen till utvecklingsinsatser i ordinarie verksamheter, främst via ordinarie budgetanslag där årlig uppräknings för verksamhetsutveckling ingår. Som komplement finns ett centralt budgetanslag för utvecklingsmedel, där beslut fattas på delegation om specifika utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa uppfyllelse av kraven i överenskommelserna och därmed hemtagning av statsbidragen. Denna hantering, med en tydlig intern process samt frekventa dialoger på både politisk- och tjänsteledningsnivå, skapar förutsättningar för en tillitsfull styrning och utveckling av den halländska hälso- och sjukvården i linje med de nationella överenskommelserna.

Nämndernas budgetramar

Från och med budget 2020 är det generellt inräknat tillskott, förutom prisökning, för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling. Nämndernas ramar innefattar även finansiering för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser för riktade statsbidrag.

Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utöver det som redan är finansierat utifrån ställda krav i överenskommelserna. Det är också inräknat ett generellt effektiviseringskrav. För att motverka suboptimeringar gällande såväl utveckling som effektivisering i framför allt hälso- och sjukvårdssystemet är samverkan i olika former viktig, både internt och externt.

Nettokostnadsökningar, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Summa politiska satsningar 2022–2026	15	15	15	16	16
Summa övriga ramförändringar 2022–2026	48	190	-12	-12	-6
Summa uppräknings priser och löner (2,1%)	227	261	352	405	382
Summa uppräknings befolkning/demografi (1%)	143	148	155	162	169
Summa uppräknings verksamhetsutveckling (1%)	86	91	94	97	100
Summa effektiviseringskrav (-1,5%)	-131	-132	-138	-142	-146
Summa	388	573	467	527	515

Fördelning av budget till nämnder

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på fördelningen av budget till nämnderna. Specificerade budgettramar per nämnd redovisas i bilaga 1.

Fördelning av budget till nämnder, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Driftnämnd Hallands Sjukhus	5 101	5 270	5 453	5 644	5 841
Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa	700	724	747	771	795
Driftnämnd Psykiatri	738	760	783	805	833
Driftnämnd Närsjukvård	94	97	98	101	105
RH Hälso- och sjukvårdsfinansiering	3 146	3 454	3 639	3 835	4 040
Driftnämnd Kultur och skola	154	161	169	175	181
Regionstyrelsen	547	606	616	627	642
RH Systemförvaltning	100	103	106	109	113
RH Fastighetsförvaltning	9	9	10	10	10
Hallandstrafiken	522	537	554	572	590
Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	77	79	81	83	85
Lokala nämnder	7	7	7	7	7
Revision	5	5	5	5	5
Patientnämnd	1	1	1	1	1
Regiongemensamma kostnader och finansiering	240	203	213	262	275
Summa	11 441	12 015	12 481	13 008	13 523

Investeringsplan 2022–2026

Investeringsplanen för Region Halland är femårig.

Regionens årliga investeringsnivåer har redovisats och värderats tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten.

Investeringsplanen har bedömts och prioriterats utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt genomförandekapacitet.

Förslaget till investeringsplan 2022–2026 specificeras i bilaga 2. Förslaget har hanterats utifrån ovan och innehåller totala investeringsnivåer. I tabellen nedan redovisas en sammanställning på investeringsplanen 2022–2026.

Investeringar totalt, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Summa redan beslutat	118	56	0	0	0
Summa nya behov	28	31	37	1	25
Summa nya behov fastighet	269	362	701	658	472
Summa reinvestering	274	221	270	299	229
Summa reinvestering fastighet	59	85	85	75	75
Summa	748	754	1 093	1 033	802

Egenavgifter

Tandvårdstaxa

Tandvård- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ger varje år ut en referensprislista avseende tandvårdstaxa. Referensprislistans totala förändring används som riktmärke när tandvårdstaxan föreslås. Taxan beslutas i Regionfullmäktige i november.

Kollektivtrafik

Budgeten medger Hallandstrafiken en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken upp till 3 procent.

Patientavgifter

Övergripande patientavgiftsnivåer för 2022 är oförändrade från 2021. Se bilaga 6.

Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs enligt 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå. Hälsovård/intyg (gula taxan), egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter och uppräknas enligt tidigare fastställda principer.

Samtliga egenavgifter inklusive förändrade egenavgifter till 2022 framgår i bilaga 6.

Vi ska se över regelverket och skapa en enhetlighet om avgifter för uteblivet besök inom hälso- och sjukvården. Syftet med avgiften är att minska antalet uteblivna och sent inställda besök och därigenom skapa bättre förutsättningar för att effektivisera planeringen och sänka kostnaderna för vården.

Skattesats

Region Hallands utdebitering av skatt 2021 är oförändrad och uppgår till 11,40 procent.

Uppföljning och rapportering

Uppföljning till Regionfullmäktige utgår från Mål och budget och sker tre gånger per år i Uppföljningsrapport 1, Uppföljningsrapport 2 samt Årsredovisning. Uppföljningen sker utifrån två perspektiv, verksamhet och ekonomi. Bedömningen av måluppfyllnaden av fokusområden sker utifrån utfall i relation till målvärde.

I *Uppföljningsrapport 1 och 2* redovisas verksamhet och aktiviteter som stödjer beslutade fokusområden samt ett nuläge för indikatorer i relation till årets målvärde. Kvalitetsindikatorer redovisas med utfall. I Uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas dessutom en prognos på måluppfyllelsen för respektive fokusområde för helåret. Kvalitetsindikatorer redovisas med utfall i relation till utgångsvärde och analys, samt bedömning utifrån en rörelse mot målvärdet.

I *Årsredovisningen* redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för uppföljning av Regionfullmäktiges fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa. I dessa återfinns framförallt en ekonomisk prognos med kommentarer till avvikelser, men även uppföljning av kvalitetsindikatorer kopplade till verksamhetens uppdrag.

Ett syfte med den regiongemensamma uppföljningen är att säkerställa Regionstyrelsens *uppsiktsplikt* i förhållande till övriga nämnder och styrelser. Ett annat syfte är att återredovisa måluppfyllelse och avvikelser i förhållande till besluten i Mål och budget. En samlad utvärdering av måluppfyllelsen gällande såväl fokusområden som kvalitetsindikatorer, dvs. både utvecklingsmål samt verksamhetsmässiga- och ekonomiska mål, ska ske ur perspektivet god ekonomisk hushållning. Ett tredje syfte är att skapa underlag för respektive organisatorisk nivå att utöva en effektiv styrning.

Utöver Uppföljningsrapporterna och Årsredovisningen görs mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. I dessa återfinns framförallt en ekonomisk prognos med kommentarer till avvikelserna. Månadsrapporterna redovisas till Regionstyrelsen.

Lokala nämnder, Patientnämnden samt Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel lämnar rapport till den regiongemensamma uppföljningen i samband med Uppföljningsrapport 1 och 2 samt Årsredovisning.

Regionstyrelsen träffar också presidierna i nämnderna för en verksamhets- och ekonomisk uppföljning.

